

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

11.04.2016 № 04-641

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Гройсману В.Б.

Про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на компенсацію підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, які проходять військову службу під час особливого періоду

Шановний Володимире Борисовичу!

Рахунковою палатою проведено аудит ефективності використання коштів державного бюджету на компенсацію підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, які проходять військову службу під час особливого періоду.

За результатами аудиту Рахункова палата зробила висновок, що за час виконання бюджетної програми за КПКВК 2501350 «Компенсація підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період» Кабінетом Міністрів України, Мінсоцполітики у 2015 році **не було забезпечено реалізації в повному обсязі соціальних гарантій мобілізованих працівників відповідно до вимог статті 119 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП).**

Запроваджена з червня 2014 року соціальна гарантія щодо компенсації з державного бюджету підприємствам середнього заробітку їх мобілізованих працівників **проіснувала всього півтора року та не була забезпечена в повному обсязі фінансовими ресурсами.**

Підприємства отримували компенсацію в межах середнього заробітку за **63-98 відс.** загальної чисельності мобілізованих працівників за відповідні місяці, при цьому в грудні 2015 року - лише за **34 відс.** мобілізованих працівників.

У 2014 році вимоги статті 119 КЗпП **не супроводжувались відповідними змінами до Державного бюджету України на 2014 рік.** На 2015 рік Міністерству соціальної політики України на виплату компенсації були затверджені бюджетні призначення в обсязі **1,8 млрд грн., або 65,2 відс.**

потреби. Збільшення видатків у грудні 2015 року у зв'язку із внесеними змінами до статті 119 КЗпП на загальну суму **304,3 млн грн** не покривало об'єктивних потреб на цю мету в повному обсязі.

Мінфіном у недотримання частини третьої статті 36 Бюджетного кодексу України включення до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» нової бюджетної програми за КПКВК 2501350 здійснено **без бюджетного запиту головного розпорядника бюджетних коштів**, що в подальшому негативно позначилося на бюджетному плануванні та інших організаційних заходах з реалізації програми.

Відсутність планування бюджетної програми, порушення термінів затвердження Порядку виплати компенсації та паспорта бюджетної програми, а також організаційні прорахунки Мінсоцполітики спричинили затримку початку виплати компенсації підприємствам **до кінця травня 2015 року**.

Нормативно-правове та організаційне забезпечення використання коштів державного бюджету на компенсацію підприємствам середнього заробітку мобілізованих працівників у 2014 та 2015 роках мало певні **неузгодженості між нормами статті 119 КЗпП і Порядку виплати компенсації**.

Прийняття розробленого Мінсоцполітики у **2014 році** проекту Порядку виплати компенсації на засіданні Урядового комітету з питань соціально-економічного розвитку та європейської інтеграції від 03.10.2014 було **відкладено**, що призвело до **несвоєчасної реалізації норм частини третьої статті 119 КЗпП**.

Запроваджений у 2015 році механізм реалізації соціальних гарантій працівникам підприємств, які проходять військову службу в особливий період, не охопив такими гарантіями працівників **усіх суб'єктів господарювання** (незалежно від форми власності, форми та виду господарської діяльності) та не забезпечив єдиного підходу до надання гарантій працівникам **незалежно від виду проходження ними військової служби**.

Порядок виплати компенсації був затверджений Кабінетом Міністрів України у березні 2015 року, тобто майже **через 9 місяців після запровадження компенсації**. А зволікання Уряду, Мінсоцполітики з приведенням цього Порядку у відповідність із змінами, внесеними до статті 119 КЗпП, призвело до **відтермінування до листопада 2015 року поширення цих норм на гарантоване коло мобілізованих працівників: осіб, мобілізованих у 2014 році – на рік і 8 місяців; прийнятих на військову службу за контрактом – на 9 місяців; призваних на строкову службу – на 5 місяців з дня набрання чинності відповідними законами**.

Внаслідок незабезпечення своєчасного затвердження та внесення змін до Порядку виплати компенсації **більш як на рік відволікалися обігові кошти підприємств, обмежувалися права окремих суб'єктів господарювання на отримання такої компенсації**.

Порядком не було враховано, що на час його затвердження дію статті 119 КЗпП було поширено на громадян України, які **починаючи з 18.03.2014** були призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий

період, а також на працівників, прийнятих **за контрактом**, та не було чітко визначено часу, з якого мали здійснюватися виплати компенсації підприємствам, і кола осіб, на яких поширювалися встановлені гарантії. При цьому Мінсоцполітики було безпідставно визначено, що виплати компенсації здійснюються **починаючи з січня 2015 року**.

Організаційні недоліки у виконанні бюджетної програми спричинили **численні звернення** уповноважених органів, підприємств, установ та організацій, Адміністрації Президента України та народних депутатів до Кабінету Міністрів України та до Міністерства, а також призвели до судових позовів суб'єктів господарювання.

Через неефективні управлінські рішення Мінсоцполітики, структурних підрозділів та органів соціального захисту населення виділені за бюджетною програмою за КПКВК 2501350 **8163 тис. грн** асигнувань **не використані та повернені до державного бюджету**. Головна причина утворення залишків та повернення коштів – їх надходження **в останні дні бюджетного року**. При цьому за бюджетною програмою на кінець 2015 року обліковувалася кредиторська заборгованість у сумі **1,7 млн гривень**.

У зв'язку із зазначеним, а також через відміну компенсації із січня 2016 року **не забезпечено її виплати на кінець 2015 року в сумі 233,1 млн грн, відсутні джерела покриття цих виплат у 2016 році**.

Рахункова палата рекомендувала Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо вирішення питання фінансового забезпечення виплати компенсації підприємствам у межах середнього заробітку працівників, які у 2014–2015 роках проходили військову службу під час особливого періоду, невивплаченої за цей період.

Відповідно до статті 37 Закону України про Рахункову палату надсилаємо в порядку інформування для удосконалення законодавства з питань соціального захисту осіб, які проходять військову службу під час особливого періоду.

З повагою

Голова

Р.М. Магута